

B en W voorstel

22int08259

Behandeldatum in B&W

15 november 2022

Onderwerp : Sportbedrijf

Samenvatting voorstel

Op 12 juli 2022 heeft het college van B&W op voordracht van de Bestuurscommissie Lichamelijke Opvoeding en Sport (BLOS), op basis van een organisatieplan en meerjaren-exploitatiebegroting 2024-2025, een voorgenomen besluit genomen om een sportbedrijf op te richten.

Dit voorgenomen besluit is besproken met het Lokaal Overleg, voor advies voorgelegd aan de ondernemingsraad (OR) en voorgelegd aan de gemeenteraad voor wensen en bedenkingen.

Op 6 september 2022 is het informatief in het politiek beraad besproken en op 27 september 2022 stond het op de agenda van de raadsvergadering, alwaar het niet is behandeld wegens tijdsgebrek. De fracties hebben hun wensen en bedenkingen vervolgens schriftelijk ingediend.

De OR heeft op 30 september 2022 haar advies gegeven.

Hoewel een meerderheid van de gemeenteraad zich positief uitspreekt over de komst van het sportbedrijf, zijn er ook belangrijke aandachtspunten meegegeven. Deze aandachtspunten moeten worden betrokken bij de implementatie van het sportbedrijf en hebben er mede toe geleid de start per 1 januari 2023 te heroverwegen. Daarnaast zijn ook interne afwegingen van invloed geweest op heroverweging van de startdatum. Dit betrof onder andere afwegingen ten aanzien van tijd, capaciteit en geld in relatie tot de voorbereiding van de oprichting van het sportbedrijf en de gewijzigde planning van project 't Wooldrik.

De heroverweging heeft geleid tot het nu voorliggende voorstel om niet per 1 januari 2023 met het sportbedrijf te starten, maar per 1 september 2023, onder voorbehoud van doorgang van project 't Wooldrik. Door deze verschuiving komen de buurtsportcoaches vanaf 1 januari 2023 voor de duur van 8 maanden in dienst van de gemeente Borne.

Ook wordt voorgesteld om de werkbegroting 2023 voor het sportbedrijf vast te stellen en kennis te nemen van het meerjarenperspectief 2024-2025, waarin het sportbedrijf een positieve financiële ontwikkeling laat zien. De begroting 2023 is een werkbegroting omdat dit geen volledig jaar is waarin het sportbedrijf actief zal zijn.

Ontwerpbesluit

1. Borne Sport B.V. (het sportbedrijf) met ingang van 1 september 2023 op te richten, onder voorbehoud van het sluiten van een realisatieovereenkomst voor project 't Wooldrik.
2. Het organisatieplan en de werkbegroting 2023 vast te stellen en kennis te nemen van het meerjarenperspectief 2024-2025.
3. Kennis te nemen van de adviezen van de OR.
4. Kennis te nemen van het oprichten van een tijdelijk intern team voor het team Borne Sport voor de periode 1 januari 2023 tot 1 september 2023.
5. Kennis te nemen van de wensen en bedenkingen van de gemeenteraad en de reactienota naar de raad sturen.
6. Het instellingsbesluit van de BLOS d.d. 30 maart 2004 in te trekken en de BLOS per 1 januari 2023 te dechargeren
7. Te besluiten tot het instellen van een tijdelijke adviescommissie voor het college op het gebied van sport en bewegen voor de periode 1 januari tot 1 september 2023.
8. De conceptbeantwoording van de schriftelijk gestelde vragen ex art. 39 RvO (fractie D'66) vast te stellen.

**Gemeente
Borne**

Openbaar	Ja
Programma	Inclusieve samenleving
Portefeuillehouder	D. Vermorken
Opgesteld door	Heidi Vermeulen
Team	Sociaal domein
Medezeggenschap	Nee

1 Inleiding

Borne is een sportgemeente bij uitstek. Er wordt op veel niveaus en ook op hoog niveau gesport; er zijn sporters die een Olympische medaille hebben gehaald en teams van verenigingen die sporten op het landelijke Eredivisieniveau. Daarnaast maken veel Bornenaren gebruik van de vele vormen van breedtesport die Borne te bieden heeft. Maar liefst 87% van de Bornse kinderen is lid van een sportvereniging.

Kortom: Binnen- en buitensportaccommodaties zorgen ervoor dat vele inwoners wekelijks genieten van sport en bewegen in Borne, van de jeugd tot volwassenen, van georganiseerde en ongeorganiseerde sporters tot topsporters of breedtesporters en (kwetsbare) senioren. Er zijn goede faciliteiten voor talenten en ook voor inwoners met een beperking. En dat is goed; sport verbreedert, sport brengt mensen letterlijk en figuurlijk in beweging, sport wordt ingezet als middel voor preventie en laat mensen participeren in de samenleving. De amateursport zoals die in Borne wordt beoefend zorgt bovendien voor versterking van het Noaberschap.

In mei 2022 is de Herijkte visie op Sport en Bewegen voor de gemeente Borne door de raad vastgesteld. De visie luidt *"Een leven lang sport en bewegen voor alle inwoners van Borne en daarmee een gezonde leefstijl, ontmoeting, verbinding en participatie stimuleren"*.

Aan deze visie zijn de volgende ambities gekoppeld:

- Sport & bewegen mogelijk maken voor iedere inwoner in de openbare ruimte en het faciliteren van voldoende en kwalitatief goede en betaalbare accommodaties.
- Het stimuleren van sport & bewegen als onderdeel van de sociale basis (voorliggende voorziening), ten gunste van een gezonde en actieve leefstijl.
- Het bewust maken van inwoners van het belang van positieve gezondheid en het scheppen van verbinding in samenwerking met maatschappelijke partners.
- Het versterken van de vitaliteit van verenigingen door het versterken van de organisatiekracht en hun maatschappelijke rol in een gezonde sportomgeving.
- Het stimuleren van de motorische ontwikkeling en vaardigheden van de jeugd, waarmee een goede en gezonde basis voor de toekomst wordt gelegd.

Randvoorwaarden

Het bieden van voldoende en kwalitatief volwaardige binnen- en buitensportaccommodaties is één van de randvoorwaarden om het sportbeleid te realiseren en prestatie- en breedtesport mogelijk te maken.

Vanaf 2016 is daarom gestart met het strategische project 't Wooldrik. Dit project bestaat uit drie fasen en omvat de renovatie van het zwembad (fase 1), de (ver)nieuwbouw van het sporthallencomplex, onderwijs, zwembad, beachvoorziening, sportcafé en onderwijs (fase 2) en een multifunctioneel beweegpark (fase 3). Fase 1 is inmiddels afgerond en voor fase 2 (sport- en onderwijscomplex) wordt het Definitief Ontwerp doorontwikkeld naar een Technisch Ontwerp. In de huidige planning staat dat het onderwijsgedeelte klaar is in juni 2024 en het sportcomplex juli 2024.

De uitvoerbaarheid van het Bornse sportbeleid en een optimale exploitatie van de accommodaties is ook een belangrijke randvoorwaarde. Borne wil daarin aansluiting blijven zoeken met de gemeenschap, de verenigingen en de gebruikers. En wil er daarbij voor zorgen dat kosten niet te hoog oplopen, geld niet onnodig wegvloeit naar de markt, maar juist investeren in ontwikkeling van producten die ertoe bijdragen de Bornse samenleving gezond en fit te houden. En daartoe is zeker met de komst van 't Wooldrik veel potentie.

Huidige situatie

Op dit moment vervult de Bestuurscommissie voor de Lichamelijke Opvoeding en Sport (BLOS) op sportgebied de taken en bevoegdheden van het college van burgemeester en wethouders in de gemeente Borne. De BLOS is ingesteld sinds 25 juni 1974 en heeft als belangrijkste taken:

- Het bevorderen van de lichamelijke opvoeding en sportbeoefening.
- Het realiseren, beheren en onderhouden van de gemeentelijke sportaccommodaties
- Het adviseren van het college van B&W omtrent het verlenen van subsidies op het gebied van sport.

Onder regie van de BLOS worden verschillende werkzaamheden door drie verschillende partijen uitgevoerd:

1. Medewerkers in dienst van de gemeente: voeren taken uit op het gebied van sportbeleid, accommodatiebeheer, facilitaire zaken.
2. Buurtsportcoaches in dienst van Sportservicegroep Twente: voeren taken uit op het gebied van sportstimulering, bewegingsonderwijs, verenigingsondersteuning, participatie e.d.
3. Medewerkers in dienst van Laco: zorgen voor het beheer en de exploitatie van het zwembad en het zwemonderwijs

Waarom kiezen voor een zelfstandig sportbedrijf?

Al geruime tijd wordt er in Borne gesproken over de verzelfstandiging van het taakveld sport en bewegen. Belangrijke aanleiding hiervoor was de sterke wens van Borne meer regiegemeente te worden en uitvoering op afstand te plaatsen. Hierdoor ontstaat een kans om de sport in Borne te versterken door:

- a. krachten te bundelen door bovengenoemde drie organisatorische eenheden samen te voegen;
- b. binnen de nieuwe organisatie (sportbedrijf) synergievoordelen te benutten;
- c. het samenspel met de gemeenschap meer vorm en inhoud te geven;
- d. eventuele winst ten gunste te brengen van sport en bewegen in Borne en niet onnodig weg laten vloeien aan commerciële partijen op de markt met een winst oogmerk;
- e. de ontwikkeling van nieuwe (commerciële) activiteiten, waar mogelijk in samenwerking met partners.

Op basis van voornoemde uitgangspunten heeft het college op 28 september 2021 besloten om een bestuursopdracht voor de uitvoering sport vast te stellen. Deze bestuursopdracht hield in om naast het destijds al in concept ontwikkelde scenario sportbedrijf in een stichtingsvorm, meerdere scenario's van beheervormen voor de verzelfstandiging van Borne Sport uit te werken. Opdrachtnemer voor deze opdracht was de BLOS. De bestuursopdracht is ter informatie aangeboden aan de gemeenteraad.

Doelstellingen Sportbedrijf

Voor de verzelfstandigde uitvoeringsorganisatie op het gebied van sport zijn onderstaande zeven doelstellingen geformuleerd:

- **Breedtesportstimulering:** De uitvoeringsorganisatie ontwikkelt zich tot een flexibele, ondernemende en klantgerichte maatschappelijke organisatie met aandacht voor sportstimulering in de breedste zin van het woord.
- **Sterke en vitale sportverenigingen:** Het mede mogelijk maken van sterke en vitale sportverenigingen in Borne. De uitvoeringsorganisatie biedt vraaggerichte ondersteuning en dienstverlening.
- **Goede betaalbare sportvoorzieningen:** De nieuwe organisatie zorgt voor het beheren, exploiteren, onderhouden en het realiseren van sportaccommodaties, zowel voor de binnensport, buitensport en de zwembadaccommodatie. Tevens stimuleert de uitvoeringsorganisatie de optimalisatie van de bezettingsgraad van de accommodaties door het ontwikkelen van dagarrangementen en weekendprogrammering.
- Naast een organisatie voor beheer, onderhoud en exploitatie van sportaccommodaties, zal de verzelfstandigde uitvoeringsorganisatie zich inzetten voor *duurzame principes en energiebesparing*.
- **Netwerken, korte lijntjes:** De uitvoeringsorganisatie zet in op het behouden van het sterke sportnetwerk dat in Borne bestaat, zowel met de sportverenigingen, vrijwilligers, de maatschappelijke partners als de inzet van de buurtsportcoaches.
- **Maatschappelijk:** De uitvoeringsorganisatie ontwikkelt zich tot een netwerkorganisatie die binnen en buiten de sport verbanden legt en de samenwerking in het sociaal domein bevordert. De legitimiteit hiervoor kan gevonden worden in de visie, ambities en doelstellingen van het sociaal domein, MijnBorne2030, visie op sport en bewegen en de Brede Impuls Combinatiefuncties.
- De verzelfstandigde uitvoeringsorganisatie ontwikkelt en organiseert projecten om *gezondheid en participatie te bevorderen* door middel van sport en bewegen.

Scenariostudie

Op basis van de opdracht van het college heeft de BLOS een scenariostudie laten uitvoeren. Een herijkte samenvatting van de drie belangrijkste scenario's en het bijbehorende advies is opgenomen in bijlage 1. Deze betreffen:

1. Interne verzelfstandiging
2. Externe verzelfstandiging in de vorm van een BV
3. Privatisering.

De scenariostudie is in oktober 2021 opgeleverd en behandeld in het college op 23 november 2021.

De scenariostudie is met een begeleidende memo ter informatie aangeboden aan de gemeenteraad. Het college heeft in de vergadering van 23 november 2021 besloten om het voorkeursscenario van de BLOS verder uit te werken, namelijk de verzelfstandiging in de vorm van een BV met de gemeente Borne als enige aandeelhouder. Ook heeft het college besloten te starten met de uitwerking van fase 2: het opstellen van een organisatieplan met een meerjarige exploitatiebegroting voor de uitvoeringsorganisatie sport.

Voorgenomen besluit college

Op 12 juli 2022 heeft het college van B&W op voordracht van de Bestuurscommissie Lichamelijke Opvoeding en Sport (BLOS), op basis van een organisatieplan (bijlage 2) en meerjaren-exploitatiebegroting 2024-2025 (bijlage 3a), een voorgenomen besluit genomen om Borne Sport B.V. (het sportbedrijf) op te richten per 1 januari 2023. Het voorgenomen besluit van het college is vervolgens voor advies voorgelegd aan de OR. De gemeenteraad heeft op basis van het voorgenomen besluit de mogelijkheid gekregen om wensen en bedenkingen te uiten.

Adviezen OR

De OR heeft op 30 september 2022 positief geadviseerd over de oprichting van het sportbedrijf en een aantal aanvullende vragen gesteld (bijlage 4). Hierop heeft de WOR-bestuurder een schriftelijke reactie gestuurd. De OR heeft ook op 14 november positief geadviseerd.

Wensen en bedenkingen raad

Op 6 september 2022 stond het sportbedrijf op de agenda voor het politiek beraad. In de raadsvergadering van 27 september 2022 zou de gemeenteraad in de gelegenheid worden gesteld om wensen en bedenkingen uit te spreken rond de oprichting van het sportbedrijf. Vanwege tijdsgebrek in genoemde vergadering, is besloten de wensen en bedenkingen schriftelijk in te dienen. Op 8 oktober 2022 waren alle schriftelijke wensen en bedenkingen binnen.

Een reactienota op de door de verschillende fracties benoemde thema's is opgenomen in bijlage 5. Deze reactienota zal na vaststelling door het college ter kennisgeving aan de gemeenteraad worden toegestuurd.

Heroverweging startdatum sportbedrijf

Hoewel een meerderheid van de gemeenteraad zich positief uitspreekt over de komst van het sportbedrijf, zijn er ook belangrijke aandachtspunten meegegeven. Deze aandachtspunten moeten worden betrokken bij de implementatie van het sportbedrijf en hebben er mede toe geleid de start per 1 januari 2023 te heroverwegen. Daarnaast zijn ook interne afwegingen van invloed geweest op heroverweging van de startdatum. Dit betrof onder andere afwegingen ten aanzien van tijd, capaciteit en geld in relatie tot de voorbereiding van de oprichting van het sportbedrijf en de onzekerheden rondom realisatie van project 't Wooldrik.

Definitief voorstel

Rekening houdend met de wensen en bedenkingen van de gemeenteraad, de adviezen van de OR en heroverweging van de startdatum, wordt voorgesteld om het organisatieplan en de werkbegroting 2023 (bijlage 3b) voor het sportbedrijf vast te stellen en niet per 1 januari 2023 (voorgenomen besluit) maar per

1 september 2023 tot oprichting van het sportbedrijf over te gaan. E.e.a. onder voorbehoud van het sluiten van een realisatieovereenkomst voor project 't Wooldrik.

Ook wordt voorgesteld om kennis te nemen van de meerjaren-exploitatiebegroting 2024-2025, waarin het sportbedrijf een positieve financiële ontwikkeling laat zien. De meerjaren-exploitatiebegroting is ten opzichte van het voorgenomen besluit op 12 juli 2022 herijkt, op basis van de gemeentelijke begroting 2023.

Consequenties verschuiving startdatum

Door verschuiving van de startdatum naar 1 september 2023 dreigt per 1 januari 2023 een knelpunt te ontstaan bij de inzet van team Borne Sport (de buurtsportcoaches). Daardoor loopt de gemeente risico met onder andere taken op het gebied van onder andere sportstimulering, bewegingsonderwijs en verenigingsondersteuning. Het dienstverleningscontract met de huidige (payroll) werkgever (Sportservicegroep Twente) kan niet zonder nieuwe Europese aanbesteding worden verlengd.

Omdat het hier gaat om een groep medewerkers die op basis van het voorgenomen besluit van 12 juli jl. per 1 januari 2023 bij het sportbedrijf in dienst zou treden, moet nu een periode van 8 maanden worden overbrugd. De gemeente staat hiervoor garant. Daarom wordt voorgesteld deze medewerkers voor de periode van 1 januari 2023 tot 1 september 2023 in dienst te nemen van de gemeente Borne, bij een tijdelijk intern te vormen team Borne Sport. Hierbij is sprake van opvolgend werkgeverschap, waardoor de medewerkers een arbeidsovereenkomst krijgen voor onbepaalde tijd onder de CAO Gemeenten. Bij indiensttreding wordt vastgelegd dat de intentie bestaat dat de betreffende medewerkers per 1 september 2023 overgaan naar het sportbedrijf.

Een andere consequentie van het verschuiven van de startdatum betreft de rol en functie van de BLOS. Bij start van de werkorganisatie per 1 januari 2023, zou de BLOS nog aanblijven totdat de RvC was ingesteld. Nu het sportbedrijf per 1 september 2023 zal gaan starten, ontstaat een tijdelijke situatie met een team Borne Sport dat wordt aangestuurd door een teamleider. Aansturing door de BLOS zou daarbij tot een dubbeling leiden. Daarom wordt voorgesteld aan uw college om het instellingsbesluit van de BLOS in te laten trekken per 1 januari 2023 en daarmee de BLOS decharge te verlenen.

De kennis en expertise van de BLOS is wel zeer waardevol voor de continuïteit op het taakveld sport en bewegen. Gelet op de tijdelijke situatie tussen 1 januari en 1 september 2023, waarin er nog geen RvC en gebruikersplatform actief zijn, wordt voorgesteld de leden van het huidige Dagelijks Bestuur van de BLOS in te stellen als adviescommissie voor het college. De BLOS is hiermee zelf akkoord.

Tijdelijk team Borne Sport van 1 januari tot 1 september 2023

Rekening houdend met voornoemde consequenties ontstaat voor de periode van 1 januari tot 1 september 2023 een tijdelijk team Borne Sport, waarvan de formatie in onderstaande wordt weergegeven:

Functie	fte	Toelichting
Teamleider	1,0	Was 1,0 fte beleidsmedewerker
Buurtsportcoach	0,69	Was inhuur 25 uur per week
Buurtsportcoach	1,0	Was inhuur, wordt voor 16 uur per week gedetacheerd bij Losser
Buurtsportcoach	1,05	Was inhuur op basis van 38 uur per week
Buurtsportcoach	0,89	Was inhuur 32 uur per week
Buurtsportcoach	0,28	Was inhuur 10 uur per week
Buurtsportcoach	0,33	Was inhuur 12 uur per week
Medewerker verhuuradministratie	0,40	Is vacature, medewerker stopt op deze taak.
Medewerker beheer en uitvoering	1,0	Betreft beheer en onderhoud sportaccommodaties
Totaal	6,65	Dit betreft de structurele formatie.

Voor deze tijdelijke situatie is een hernieuwde adviesaanvraag voorgelegd aan de OR. In de hernieuwde adviesaanvraag zijn ook eerdere vragen van de OR beantwoord. De tijdelijke situatie geeft invulling aan de zorgen en vragen van de OR en leidt ertoe dat er meer tijd is voor een gedegen voorbereiding van de start van het sportbedrijf. De OR heeft ook op dit advies op 14 november positief geadviseerd. Het Lokaal Overleg en de Ondernemingsraad worden in de komende periode verder geïnformeerd over het proces bij de overgang naar het sportbedrijf.

Het sportbedrijf per 1 september 2023

Maatschappelijke opdracht

Het sportbedrijf zal zich per 1 september 2023 primair gaan richten op de maatschappelijke opdracht op het gebied van sport en bewegen, die vanuit de gemeente Borne wordt verstrekt. Deze betreft onder andere:

- ❖ Kwalitatief hoogwaardige uitvoering van het sportbeleid.
 - ❖ Beheer, onderhoud en exploitatie van sportvoorzieningen.
 - ❖ Sportstimulering en verenigingsadvisering.
 - ❖ Het ontwikkelen van nieuwe activiteiten, evenementen en arrangementen.
 - ❖ Het gevraagd en ongevraagd adviseren aan de gemeente op het taakveld van sport en bewegen.
 - ❖ Het aangaan van samenwerkingsverbanden met lokale en regionale (maatschappelijke) organisaties.
- Bewaakt zal worden dat nieuw te ontwikkelen activiteiten en programma's de maatschappelijke opdracht niet in de weg staan, maar bijdragen aan de gezondheid, fitheid en de cohesie van de Bornse samenleving.

De dit voorjaar vastgestelde 'Herijkte visie op Sport en Bewegen' geeft de visie op sport binnen Borne en is het kader voor het uit te voeren sportbeleid cq. waarbinnen het toekomstige sportbedrijf opereert.

Governance

Het sportbedrijf wordt opgericht in de vorm van een niet-winstbeogende Overheids BV. De gemeente Borne is hiervan 100% eigenaar en houdt invloed op het functioneren van het sportbedrijf. De gemeente is verantwoordelijk voor een jaarlijkse exploitatiebijdrage.

In de Besturingsstructuur vormt het college van B&W de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA). Een Raad van Commissarissen (RvC) houdt namens de AvA toezicht op het functioneren van het sportbedrijf.

Het sportbedrijf wordt aangestuurd door een Directeur-Bestuurder. De Bornse sportaanbieders en andere gebruikers zullen een gebruikersplatform van Borne Sport BV vormen om inhoudelijk mee te praten en kennis uit te wisselen.

Formatie

De organisatieomvang van het totale sportbedrijf inclusief zwembad is ongeveer 20 fte (circa 35 medewerkers). Voor de meeste taken geldt het principe van Overgang van Onderneming. Takenpakketten van bestaande functies veranderen daardoor bij de oprichting niet. Er zijn twee functies waarbinnen leiding wordt gegeven aan medewerkers: de Directeur-Bestuurder en de coördinator van het zwembad.

In het organogram is rekening gehouden met een kleine staf, omdat naast verhuuradministratie binnen de BV ook taken op het gebied van bedrijfsvoering conform de richtlijnen van de overheid moeten worden uitgevoerd. De overhead vormt 3,7 fte van de totale formatie.

Implementatie

Voor de implementatie van het sportbedrijf is een concept-implementatieplan opgesteld (zie bijlage 7).

Onderstaande planning geeft een overzicht van belangrijke onderdelen bij de implementatie:

Onderdeel	Doorlooptijd	Besluit / actie
Opstellen en goedkeuring oprichtingsakte, Statuten, Directiereglement en Volmacht voor ondertekening Statuten	November 2022- Mei 2023	College / Aandeelhouder
Inschrijving Kamer van Koophandel, deponeren Statuten, volstorten aandelen	Mei 2023	College / Aandeelhouder en Notaris
Opstellen en vaststellen Opdrachtgever-Opdrachtnemer (OGON) Overeenkomst waarin specifieke aandacht zal zijn voor de opdracht, het vastgoed, demarcatie en onderhoud, de tarieven en tariefbepaling en onvoorziene omstandigheden.	November 2022- Mei 2023	College / Opdrachtgever
Opstellen en vaststellen Governancecode en organisatiebesluit	November 2022 -Mei 2023	College / Aandeelhouder
Werving & benoeming RvC-leden	Januari – Augustus 2023	College / Aandeelhouder
Opstellen bedrijfsplan	Januari – september 2023	Kwartiermaker en beoogd directeur
Aanmelden pensioenfonds, CAO	Mei 2023	Kwartiermaker
Ontvlechting en organiseren van bedrijfsvoering en ondersteunende diensten bv financiën en administratie, accountant, arbodienst, personeels- en salarisadministratie etc.	Januari – september 2023	Kwartiermaker, beoogd directeur en gemeente-secretaris
Regelen Overgang van Onderneming en afspraken over arbeidsvoorwaarden met Lokaal Overleg en OR	November 2022- Mei 2023	Kwartiermaker Portefeuillehouder P&O WOR-bestuurder
Individuele gesprekken met medewerkers over Overgang van Onderneming	Mei-juni 2023	Kwartiermaker en beoogd directeur
Aansluiting bij ledenoverleg Vermo en Overijssels netwerk van sportbedrijven	Going concern	Kwartiermaker en beoogd directeur

2 Beoogd resultaat

Door bestuurlijke sturing en maatschappelijke resultaten te combineren met ondernemerschap, sport en bewegen voor alle inwoners van Borne, Hertme en Zenderen doelmatig, toegankelijk en betaalbaar te houden.

3 Argumenten

1.1 Door de oprichting van het sportbedrijf in combinatie met de exploitatie van 't Wooldrik inclusief zwembad geven we het taakveld Sport en bewegen een stevige positie, kan efficiënt en slagvaardig worden gewerkt en snel worden ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen. Hierdoor kan de prijs-kwaliteitverhouding van het productaanbod in stand worden gehouden en/of in positieve zin beïnvloed. Ook biedt dit mogelijkheden voor nieuwe (commerciële) producten en diensten voor de samenleving.

1.2 Door de taken onder te brengen in een Overheids BV, houdt de gemeente maximaal invloed en kunnen maatschappelijke meerwaarde en ondernemerschap goed worden gecombineerd.

1.3 Het sportbedrijf is geen beheersorganisatie, maar een onderneming die binnen de vastgestelde (maatschappelijke) kaders optimaal en efficiënt haar accommodaties exploiteert. Het wenkend perspectief is een slagvaardige onderneming die volledig geworteld is in de wereld van de gebruikers en die op een efficiënte wijze haar doelen realiseert.

1.4 Het sportbedrijf richt zich primair op de uitvoering van de Visie op Sport en bewegen en haar maatschappelijke opdracht. De gemeente houdt grote inbreng en invloed op het functioneren van het sportbedrijf doordat zij 100% eigenaar is van de BV. De regisseur zal binnen de gemeentelijke organisatie het eerste aanspreekpunt voor het sportbedrijf zijn en vervult als rechterhand van de wethouder sport de rol van ambtelijk opdrachtgever.

1.5 Sport en bewegen worden steeds belangrijker voor de samenleving. Het heeft een positieve invloed op gezondheid, inclusie, meedoen in de samenleving en ertoe doen. Op dit taakveld moeten we verbinding en versterking blijven zoeken en blijven investeren de komende jaren. Een fitte en veerkrachtige samenleving maakt dat mensen langer gezond blijven, blijven deelnemen aan de samenleving en dat zorgkosten beheersbaar blijven. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de afgelopen Corona-jaren.

1.6 Door de taken van medewerkers die op dit moment bij drie verschillende organisaties werkzaam zijn, samen te voegen ontstaat verbinding en versterking. Hierbij is sprake van Overgang van Onderneming en het principe van Mens-volgt-Werk. De verwachting is dat de huidige medewerkers grotendeels mee overgaan naar het sportbedrijf, waardoor kennis en expertise van de verschillende onderdelen worden gewaarborgd en ook actiever uitgewisseld. De kennis en expertise op het gebied van (zwembad)technische installaties wordt op dit moment extern ingehuurd. Dat blijft zo nadat het sportbedrijf is opgericht.

2.1 In het organisatieplan is onder andere uitgewerkt hoe invulling wordt gegeven aan het sportbedrijf, welke opdracht van toepassing is en hoe de governancestructuur eruitziet. Ook is bepaald welke fte's overgaan naar het sportbedrijf en hoe met de medewerkers wordt omgegaan.

2.2 De werkbegroting 2023 is gebaseerd op de kosten en baten van 4 maanden vanwege de start per 1 september 2023. Dit laat zien dat de gemeente resultaatneutraal een exploitatiebijdrage kan doen aan het sportbedrijf.

2.3 De meerjaren-exploitatiebegroting 2024-2025 geeft een reëel beeld van wat we op dit moment kunnen overzien. Hierin is rekening gehouden met een indexering van kosten en zijn investeringslasten op basis van het meerjarig onderhoudsplan (MJOP) op alle onderdelen meegenomen. De kostenstijgingen als gevolg van stijgende energielasten en extra indexering zijn op dit moment nog niet concreet, evenals mogelijke subsidie of toeslagen die hiervoor worden verstrekt. Deze kunnen mee worden genomen in het reguliere proces van de P&C-cyclus.

2.4 De verwachting is dat het sportbedrijf slagvaardig en ondernemend gaat opereren. Door organisatie van evenementen en andere activiteiten kunnen na de oplevering van het verbouwde Wooldrik inkomsten gegenereerd worden. Omdat dit in de praktijk waargemaakt moet worden, is ervoor gekozen deze extra inkomsten niet op te nemen in de meerjaren-exploitatiebegroting en ons niet op voorhand rijk te rekenen. De begroting biedt een realistische financiële uitgangspositie, zodat het sportbedrijf een gezonde start kan maken.

2.5. Het is belangrijk om de continuïteit te waarborgen op de taakvelden binnen het sportbedrijf. In een tijd waarin veel kosten voor levensonderhoud voor de medewerkers stijgen, draagt de keuze voor de CAO Vermo bij aan het waarborgen van de continuïteit. Ook vanuit goed werkgeverschap is de keuze op de CAO Vermo gevallen. Deze CAO valt € 140.000,- duurder uit dan de CAO Sport en de CAO Zwembaden (WIZZ). Voor de overgang van medewerkers vanuit de CAO Gemeenten naar de CAO Vermo gelden nagenoeg geen nadelige effecten.

2.6 De ombuiging op sport is incidenteel drie jaar door geschoven. Bij de behandeling van de begroting 2023 is besloten om de taakstelling op sport drie jaar door te schuiven en te betrekken bij de begroting 2026. Op dat moment is duidelijk welke mate de oplevering van 't Wooldrik en de realisatie van het sportbedrijf hebben bijgedragen aan de realisatie van de ombuiging.

3.1 Vanwege de personele en organisatorische consequenties is het voorgenomen besluit van het college van B&W besproken met het Lokaal Overleg en is de OR gevraagd om advies te geven. De OR heeft zich hierover uitgesproken en positief geadviseerd ten aanzien van de oprichting van het sportbedrijf. Nu de startdatum is uitgesteld, zijn er tijdelijke organisatorische consequenties voor het team Borne Sport (buurtsportcoaches). Hierop is een hernieuwd advies gevraagd. De OR heeft positief geadviseerd.

4.1 De inzet van de buurtsportcoaches moet per 1 januari 2023 worden veiliggesteld. Het contract met Sportservicegroep Twente loopt per 1 januari 2023 af en kan niet zonder Europese aanbesteding worden verlengd. Vanwege het voorgenomen besluit om per 1 januari 2023 te starten is er geen aanbestedingstraject in gang gezet. Als tussenoplossing is nu voor indiensttreding bij de gemeente gekozen.

4.2 De gemeente neemt voor 8 maanden de werkgeversrol voor de buurtsportcoaches op zich. Hierdoor kunnen onder andere bewegingsonderwijs, sportstimulering en verenigingsondersteuning worden gewaarborgd en gecontinueerd.

4.3 Werkgeversrisico's zijn voor 8 maanden beperkt. Het sportbedrijf neemt vanaf 1 september 2023 de werkgeversrol over.

4.4 Het tijdelijke team Borne Sport zal worden aangestuurd door een tijdelijk teamleider. Deze functie zal worden vervuld door de beleidsmedewerker/coördinator sport. Op grond van Overgang van Onderneming en mens-volgt-werk is deze functionaris tevens beoogd directeur-bestuurder van het sportbedrijf per 1 september 2023.

5.1 Het college heeft in de raadsvergadering van 27 september jl. niet kunnen reageren op de wensen en bedenkingen van de gemeenteraad. De wensen en bedenkingen van de verschillende fracties zijn schriftelijk ingediend. In de reactienota is de reactie vanuit het college op de wensen en bedenkingen verwoord. Een concept-reactienota is bijgevoegd.

5.2 Een meerderheid van de gemeenteraad heeft zich in de wensen en bedenkingen positief uitgesproken over de komst van het sportbedrijf. Wel zijn door verschillende fracties aandachtspunten benoemd, deze worden meegenomen in de implementatiefase.

6.1 De BLOS heeft op dit moment op grond van een Instellingsbesluit (bijlage 9), de volledige bevoegdheid van het college op het gebied van Sport. Door de veranderende organisatie van sporttaken per 1 januari 2023 en per 1 september 2023, houdt de bestuurdersrol van de BLOS op. Daarom moet het instellingsbesluit per 1 januari 2023 worden ingetrokken. Deze bevoegdheid ligt bij het college.

7.1 Het college kan op grond van artikel 84 van de Gemeentewet besluiten tot het instellen van een commissie. Een instellingsbesluit voor de tijdelijke adviescommissie sport en bewegen tot 1 september 2023 wordt voorbereid en in een volgende collegevergadering voorgelegd.

7.2 Het instellingsbesluit van de BLOS wordt per 1 januari 2023 ingetrokken en bij de oprichting van het sportbedrijf worden een RvC en een gebruikersplatform ingesteld. Voor de periode van 1 januari tot 1

september 2023 is er behoefte aan een adviesorgaan voor het college op het gebied van sport en bewegen.

7.3 De huidige leden van het Dagelijks Bestuur van de BLOS hebben aangegeven allen voor de tijdelijke periode tot 1 september 2023 deze rol van adviescommissie te willen vervullen.

7.4 Het Algemeen Bestuur van de BLOS is hiermee akkoord.

8.1 De fractie van D66 heeft zowel wensen en bedenkingen geuit, als artikel 39 vragen gesteld. Het college moet formeel op de vragen reageren. Voor de beantwoording hiervan kan worden volstaan met het sturen van de bijgevoegde brief (bijlage 8). Voorgesteld wordt deze vast te stellen.

4 Kanttekeningen

1.1 Niet doorgaan van project 't Wooldrik zou leiden tot drastische beperking van de mogelijkheden voor het sportbedrijf in het kader van ondernemerschap, efficiency en kwaliteit. Indien besloten wordt om het project niet door te laten gaan of ingrijpend aan te passen, moet de komst van een sportbedrijf worden heroverwogen. Daarnaast moet dan worden bepaald hoe verder moet worden gegaan met 't Wooldrik en met de exploitatie van het zwembad en de horeca.

2.1 Als niet wordt besloten tot de oprichting van het sportbedrijf, blijven de buurtsportcoaches in dienst van de gemeente. Ook dan moet het college een aanvullend besluit nemen over de exploitatie van het zwembad en de horeca. Hierbij gelden twee scenario's:

- a. Alle onderdelen onder uitvoering van de gemeente Borne en alle medewerkers in dienst van de gemeente Borne.*
- b. Een nieuwe Europese aanbesteding voor het beheer en de exploitatie van het zwembad en de horeca. Hierbij worden bij commerciële marktpartijen als Laco fors hogere tariefstijgingen verwacht als gevolg van kostenstijgingen, ten opzichte van de verzelfstandiging in een sportbedrijf. Beide scenario's zullen extra kosten met zich meebrengen voor de gemeente.*

4.1 Als niet wordt overgegaan tot de oprichting van een tijdelijk team Borne Sport, kan de continuïteit en dienstverlening op het gebied van onder andere bewegingsonderwijs, sportstimulering en verenigingsondersteuning niet worden gewaarborgd.

5.1 In de wensen en bedenkingen worden zorgen geuit over financiële vraagstukken. Dit is zeer begrijpelijk en logisch gezien de stijgende kosten (energie en indexering) waar de hele maatschappij en ook het sportbedrijf mee te maken heeft. Deze kosten zijn echter onafhankelijk van de organisatievorm zoals het sportbedrijf.

5 Kosten, baten en dekking

Het begrote exploitatieresultaat van het sportbedrijf is in 2023: -/- € 265.199. Dat komt doordat er incidentele kosten zijn en niet volledig de opbrengsten van het zwembad kunnen worden toegerekend. Ook zijn er door de verbouwing van 't Wooldrik onder andere nog geen opbrengsten van de horeca, verhuur beach en fysiopraktijk.

In de gemeentelijke begroting valt over de periode september t/m december 2023 een saldo van baten en lasten vrij van € 264.908. Dit bedrag is dan beschikbaar om resultaatneutraal een dekkingsbijdrage te doen aan het sportbedrijf.

De meerjarenbegroting 2024/2025 van het sportbedrijf laat een positieve financiële ontwikkeling zien.

In 2024 is incidenteel een iets hogere dekkingsbijdrage nodig van € 672.375 omdat er deels nog incidentele kosten zijn en omdat ook hier in het eerste half jaar een deel van de opbrengsten uit verhuur en horeca nog niet kan worden gerealiseerd (door verbouwing 't Wooldrik). Vanaf 2025 wordt een exploitatiebijdrage van de gemeente verwacht van € 596.000, terwijl binnen de gemeentelijke begroting een bedrag vrijvalt van circa € 650.000. Hierbij wordt rekening gehouden dat prijsstijgingen worden verwerkt vanuit de stelpost prijscompensatie. In het uiteindelijke resultaat voor de gemeente is nog wel de benodigde formatie voor 0,5 fte beleidsregisseur sport gecorrigeerd. Daardoor is het werkelijke voordeel in 2025 kleiner.

Bovenstaande is weergegeven in onderstaande tabel:

Financieel effect gemeente	2023	2024	2025	2026
Benodigde exploitatiebijdrage	-265.199	-672.375	-596.000	-596.000
Beschikbaar voor exploitatiebijdrage *	264.908	644.648	658.637	665.835
<i>effect op resultaat gemeente</i>	-291	-27.727	62.637	69.835
Beleidsregisseur sport (0,5 fte, schaal 10A)	-15.500	-46.500	-46.500	-46.500
Resultaat gemeente	-15.791	-74.227	16.137	23.335

Bij de begroting 2020 (raadsbesluit 19int07170/raadsvoorstel 19int07506) is een taakstelling van +/- EUR 300.000 voor sport in combinatie met project 't Wooldrik vastgesteld. Bij de vaststelling van de begroting 2023 is ombuiging incidenteel voor drie jaar opgeschoven. Bij het opstellen van de begroting 2026 worden de evaluatie van het sportbedrijf en de oplevering van 't Wooldrik betrokken.

6 Juridisch

* Het sportbedrijf wordt opgericht in de vorm van een Overheids BV. De gemeente Borne is hiervan 100% eigenaar en houdt daarmee invloed op het functioneren en de bedrijfsvoering van het sportbedrijf. In de Bestuursstructuur vormt het college van B&W de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA). Een Raad van Commissarissen houdt namens de AvA toezicht op het functioneren van het sportbedrijf. Hiervoor moeten overeenkomsten en reglementen worden opgesteld.

* Het college moet een formeel besluit nemen tot beëindiging van het instellingsbesluit daarmee de dechargering van de BLOS. Dit is in het voorliggende voorstel meegenomen.

7 Personeel en organisatie

Een belangrijk uitgangspunt voor het sportbedrijf is dat vanuit het oogpunt van goed werkgeverschap, goede arbeidsvoorwaarden aan de medewerkers moeten worden geboden en voor het hele sportbedrijf één CAO of rechtspositie wordt gehanteerd. Dit bevordert een gezond en fijn werkklimaat, de motivatie van de medewerkers en heeft daardoor een gunstig effect op de prestaties van het sportbedrijf. Het sportbedrijf is dan bovendien in staat een goede positie op de arbeidsmarkt te houden in tijden van krapte. De CAO Vermo is een CAO met goede arbeidsvoorwaarden en van toepassing op uitvoeringsorganisaties die vergelijkbare uitgangspunten en rechtsvormen hanteren als het sportbedrijf.

Het is belangrijk om het sportbedrijf een goede start te geven. In de opstartfase van het sportbedrijf zullen er veel keuzes gemaakt moeten worden, besluiten worden genomen en mensen, taken en processen geharmoniseerd. Management en ondersteuning (overhead) zijn hierbij hard nodig.

Zoals vermeld heeft het college al een besluit genomen tot benoeming van de Directeur-Bestuurder van het sportbedrijf. Deze benoeming zal voor een periode van 2 jaar plaatsvinden. Na 2 jaar wordt dit geëvalueerd en wordt besloten hoe een vervolg wordt gegeven aan de invulling van de functie van Directeur-Bestuurder. De voorwaarden die bij deze benoeming gelden, worden toegepast conform voornoemd voorstel.

Een van de huidige medewerkers binnen het taakveld Sport heeft aangegeven niet mee over te willen gaan naar het sportbedrijf. Het betreft een medewerker waarvan slechts 0,4 Fte aan taken overgaat naar het sportbedrijf. Dit betreft een beperkt deel van zijn taken. Voor de betreffende medewerker is inmiddels een passende oplossing binnen de bestaande formatie gevonden. De invulling van de 0,4 fte kan worden gecombineerd met een deel van de taken die nu voor het zwembad worden vervuld.

Voor de functie van regisseur sport (0,5 fte) bij de gemeente, zal later een wervingsprocedure worden gestart. Hierover vinden op dit moment voorbereidende gesprekken plaats met de teamleider sociaal domein.

8 Vervolg na besluitvorming college

*Na het besluit van het college wordt het sportbedrijf daadwerkelijk per 1 september 2023 opgericht. Dat betekent dat op basis van een implementatieplan wordt overgegaan tot oprichting van het sportbedrijf en ontvlechting uit de gemeente. Alle acties die hierop zijn gericht zijn gedetailleerd uitgewerkt in actielijsten. Bijzondere aandacht wordt gegeven aan de medewerkers die overgaan naar het sportbedrijf. Hierbij wordt een traject gestart voor het samenvoegen van de medewerkers vanuit de oorspronkelijke drie partijen, zodat er vanaf september 2023 een team staat.

*Naar verwachting worden in Q1/Q2 2023 de Oprichtingsakte, Statuten, volmacht voor ondertekening, Directiereglement en OGON-overeenkomst aan het college ter besluitvorming voorgelegd.

*De wervingsprocedure van de RvC-leden wordt in Q1 2023 gestart. Een profiel hiervoor wordt aan het college voorgelegd. Zodra de werving is afgerond, volgt een voorstel voor benoeming.

*De huidige leden van het Dagelijks Bestuur van de BLOS vormen tijdelijk een adviescommissie van het college tot 1 september 2023

*In verdere afstemming met de gebruikers die nu deelnemen in het Algemeen Bestuur van de BLOS, wordt het Gebruikersplatform voor het sportbedrijf opgericht per 1 september 2023.

*In de periode tot januari 2023 wordt alles rondom het team Borne Sport binnen de gemeentelijke organisatie geregeld. Vanaf januari 2023 wordt gebouwd aan de samenvoeging van de verschillende teams in het sportbedrijf per 1 september 2023.

9 Communicatie

*De gemeenteraad wordt op de hoogte gesteld van het besluit van het college en zal de reactienota op de wensen en bedenkingen ter kennisgeving toegestuurd krijgen. Dit gebeurt vóórdat de pers wordt ingelicht.

*Alle medewerkers die zijn betrokken bij het op te richten sportbedrijf worden geïnformeerd tijdens een ingelaste bijeenkomst.

Het management van de organisaties waarvoor zij op dit moment werken (m.n. Laco en Sportservicegroep) worden mondeling en schriftelijk geïnformeerd.

*Met de buurtsportcoaches worden voor 1 januari 2023 individuele afspraken gemaakt voor de overgang naar het tijdelijke team Borne Sport en de indienstreding bij de gemeente Borne.

*Met alle medewerkers worden in Q1/Q2 2023 aanvullend individuele gesprekken ingepland voor de overgang naar het sportbedrijf.

*Alle andere medewerkers van de gemeente Borne worden geïnformeerd via een bericht op intranet.

*In het reguliere persgesprek op donderdagochtend wordt aan de pers toelichting gegeven op het besluit en wordt een persbericht uitgereikt.

*Gebruikers en verenigingen worden door de BLOS op de hoogte gebracht van het besluit en de acties tot oprichting. Zij zullen gaandeweg het implementatieproces regelmatig worden bijgepraat. Vanuit de projectorganisatie wordt in de periode januari tot september 2023 waar nodig en naar behoefte ook contact gezocht met de gebruikers.

9. Bijlagen

22bij08657	Bijlage 1	Samenvatting scenariostudie
22bij08658	Bijlage 2	Organisatieplan Sportbedrijf
22bij08667	Bijlage 3a	Meerjaren-exploitatiebegroting 2024-2025
22bij08665	Bijlage 3b	Werkbegroting 2023
22bij08660	Bijlage 4	Advies OR d.d. 30 september 2022
22uit11686	Bijlage 5	Reactienota (brief)
	Bijlage 6	Vervallen
22bij08662	Bijlage 7	Concept implementatieplan sportbedrijf
22uit11687	Bijlage 8	Beantwoording art 39 vragen D66 (brief)
22bij08664	Bijlage 9	Instellingsbesluit BLOS d.d. 30-03-2004
22ink12410	Bijlage 10	Advies OR d.d. 14 november 2022